

bil pijan. Vsled tega razkačen, začne hlapec razsajati po gostilni. Dva tam prenočujoča kmeta potisneta razgrajalca na cesto. V tem mu pade v gostilni klobuk raz glave. Zdaj šele začne prav razsajati, zahtevajoč svoj klobuk, drugače pobije šipe i vrata. Oštr Alojzij Preglav odpre vrata ter mu da klobuk. Hlapec pa hipoma potisne nogo med vrata, zgrabi krčmarja na prsih ter ga začne z nožem zbadati. Mogoče da mu je še kateri njegovih tovarišev pomagal, ker je nesrečni oštr dobil veliko ran. Vrnivši se ves razmesarjen v gostilno, vsede k peči ter reče: »Zdaj imam pa že dovolj; umrl bom.« Čez nekoliko trenutkov izdihne svojo dušo. Vidi se, da že rodi sad vzgled onih ljudi sedanjega časa, kateri cerkev in duhovnike psujejo ter hlapce in delavce od cerkve odvrtačujejo in pobožne, k službi božji gredoče kristijane zasmehujejo in zaničujejo.

(**Skušnje usposobljenosti**) se bodo na mariborskem učiteljsku začele 1. maja ob 8. uri jutraj. Prošnje se morajo vložiti predpisanim načinom do dne 28. aprila na ravnateljstvo.

(**Iz vojaških krogov.**) Danes je preteklo petdeset let, odkar se je prej slovenski infanterijski polk št. 47 tako sijajno obnesel v bitki pri Novari. V Mariboru ležeči bataljon tega polka je danes slovesno obhajal spomin na omenjeno bitko.

(**Domač obrtnik.**) Gosp. Karol Tratnik, pasar v Mariboru, je napravil za romarsko cerkev v Zagorji krasni lestenc za 18 sveč in stane 250 gld. Kdor to delo vidi, vsak je občuduje ter hvali kot solidno in lepo. Vse je trpežno narejeno. Zakaj bi iskali pri nemških tvrdkah za drago ceno slabih reči, ako imamo izvrstne domače, krščanske obrtnike?

(**Važna predloga.**) Deželni odbor štajarski je predložil dva važna predloga deželni zbornici: 1) naj se ustanovi mesto deželnega vinarskega in sadjarskega komisarja v 8 plačilnem razredu in 2) naj se na primernih krajih napravijo drevesnice, iz katerih bi dobivali ubožnejši posestniki drevesca prav po ceni. Da Spodnji Štajar ne bo pozabljen! Posebno opozarjamo, da se pri nas ne ustanovijo drevesnice blizu mest, ampak na deželi med sadjarji!

(**Proč od Radgone!**) V Gor. Radgoni se je začelo sedaj pred občinskimi volitvami veselo gibanje, ki meri na to, da se Gornja Radgona odtegne uplivu radgonske mestne gospode. Gornji Radgončani hočejo imeti občinski zastop za svoj hasek, ne pa za koristi Radgončanov. Sedaj se zgodi vse, kar želi mestna gospoda v Radgoni. To mora nehati! Ako bodo Radgončani še nadalje upivali na različne volitve v gornjeradgonskem okraju, potem se bo začelo delati na to, da dobimo tokraj Mure gospodarsko zadrugo in konsumno društvo, ki bo postavilo naše ljudi na svoje noge ter storilo most iz Radgone k nam nepotrebnim. Gornje-Radgončani, ne vdajmo se, volimo može, ki bodo skrbeli za naše koristi! Prihodnjič se izpregovorimo več!

(**Naš urednik**) javlja cenjenim čitateljem ne ravno veselo vest, da je dne 13. marca propal pred porotniki v tožbi zaradi neke trditve proti znanemu Pistorju v Št. Ilju ter bil obsojen na jeden mesec zapora. Pistorja je zastopal državni pravdnik dr. Nemanjč. Lani je dobil naš urednik 7 mesecev, letos jeden, kar znaša skupaj 8 mesecev.

(**Duhovniške spremembe.**) V Dobro je prišel kot duhovni pomočnik častiti gosp. Mat. Zemljčič.

Iz drugih krajev.

(**O zadružnem gibanju**) piše 'Glasnik': Zadružno gibanje lepo napreduje tudi po Štajarskem in celo v Istri. Na otocih se je pričelo živahno zanimanje za posojilnice in gospodarske zadruge. Pop Josip Pavačič, kapelan v Belem na Cresu, je zanesel to misel med ljudstvo in upati je, da se kmalu oživi mnogo krepkih trdnjav gmotnemu in narodnemu obstoju tamošnjega ljudstva.

(**Za trgovce in obrtnike.**) Trgovinski minister Dipauli je sklenil poslati v podporo avstrijskega obrta in trgovstva strokovno izvežbane može v razne trgovske važne kraje, kjer bodo skrbeli za dobre trgovske zveze med tujimi in našimi kraji. Take može bo izbral po nasvetu trgovskih zbornic. Plače bodo imeli 5000 do 8000 gld. na leto po razmerah kraja, kjer bodo delovali. Šele potem bo mogoče vzlasti pri nas na jugu vspešno organizovati obrtništvo, vrediti vzlasti našo lesno trgovino in lesne pa tudi druge obrti. Dotlej snujmo obrtne zadruge. Z njimi bodo posebno stali eksportni agentje v dotiki. Skrbeti moramo, da dobimo tudi kakega Slovenca za to mesto.

(**Velik požar.**) V Ameriki v Novem Jorku je bil zadnji petek velik požar. Zgorel je hotel Windsor, ki je imel 7 nadstropij in 600 sob. Ostanke 12 gospa in 2 mož so našli zgorele med podrtinami, 40 oseb še manjka, menda so popolnoma zgorele. Težko ranjenih je 33 gospa in 17 mož. Gospodar hotela je znorel med požarom, njegova hčerka in gospa sta skočili z okna ter se ubili.

Društvene zadeve.

(**Za dijaško kuhinjo**) v Mariboru je darovala okrajna hranilnica v Slov. Bistrici 80 K., č. g. župnik M. Osenjak 6 K.

(**Družbi svet. Cirila in Metoda**) v Ljubljani so poslali: Sl. posojilnica v Framu 5 gld., Gospa Ana Majcen v Mariboru kot denarničarka ženske podružnice 37 gld. 06 kr., Gdč. J. Ladinkova v Št. Lovrencu nad Mariborom nabrala v veseli družbi odličnih narodnjakov na Smolniku 5 gld., č. g. Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah, 10 gld., č. g. Fr. Korošec, nadžupnik na Slatini, 10 gl. 73 kr., katere so zložili prijatelji na veselici katol. polit. društva na Slatini, č. g. kapelan Anton Srabočan nabral o priliki ustanovitve »Delavskega društva« v Laporju pri Slov. Bistr. 7 gld. 47 kr., slavna posojilnica v Brežicah 10 gld., podružnica za Slov. Gradec in okolico 12 gld. 60 kr., Izvenakad. podruž. v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 4 gld., slv. Posojilnica v Mariboru 100 gld., Ormoška ženska podružnica 22 gld. 80 kr., družbeni skupiček za pomorance gospice Tilke Vidmarjeve v družbi v »Narodnem domu« v Celju 5 gld. Slava slovenskemu rodoljubju! Živeli nasledniki!

(**Delavsko podporno društvo v Celji**) skliče na cvetno nedeljo dne 26. t. m. ob 4. uri popoldan v »Narodnem domu« redni občni zbor s sledečim sporedom: Pozdrav predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, volitev novega odbora, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(**Konsumno društvo**) za okraj Gornjigrad imelo bo svoj sedež v Rečici. Na velikonočni pondeljek ob treh popoldne se zberejo v Rečici vsi mnogoštevilni prijatelji močno pričakovane društva. V poslopi št. 51 bo zaupno posvetovanje o pravilih, potem sledi volitev začasnega odbora. Število prvih udeležencev bo povedalo, kdo želi in hoče biti konsumljan!

(**Za družbo duhovnikov**) so meseca januv. in februv. vplačali č. gg. Menhart J. 11 gl., Meznarič Mat. 13 gl., Ravsl A. 20 gl., Cestnik Ant. 11 gl., Mihalič Jož. 30 gl., Časl Fran 20 gl., Brglez Jan. 10 gl., Flek J. 3 gl., Čizek A. 12 gl., Frece Mat., Eferl Mat., Al. Šijanec, Voh Jern., Srabočan Ant., Štrakl Mat., Brglez Jan., Zabukošek Kasp., Gabere Simon po 1 gld.

(**Iz Ptujja.**) Pri občnem zboru »Hranilnice in posojilnice v Ptujju 9. t. m. vršila se je dopolnilna volitev. Namesto umrlih udov ravnateljstva gg. Urbasa, Jurca in dr. Ploja so se izvolili gg. dr. Horvat, Ant. Jurca oba iz Ptujja in Jožef Kralj, dekan na Zavrču. Ravnateljem je bil izvoljen g. dr. Fr. Jurtela. Vsled tega obstoji načelstvo iz teh le udov: g. dr. Fr. Jurtela, ravnatelj. Odborniki: gg. Brenčič, Jurca, dr. Horvat, Kralj, Mikel, Ožgan, Zelenik. Nadzorstvo je ostalo nespremenjeno.

Deželni zbor štajarski.

(Zadnje poročilo.)

Seje 17., 22. in 23. marca 1899 niso bile posebno važne. Prebralo se je brez številca prošenj, osobito za zboljšanje učiteljskih plač. Mnogo občin prosi dovoljenja, da smejo naložiti svojim občanom občinske doklade po 80%, po 100% in višje. Konservativec Hagenhofer predlaga, naj se vstanovi deželna hipotekna banka, kakoršne so vstanovljene že v osem avstrijskih kronovinah. Namen teh bank je, na posestvih vknjižene dolgove prevzeti in pobirati od njih nižje obresti, kakor se morajo sicer plačevati. O tej zadevi se je obravnavalo že lani. Deželnemu odboru se je takrat naročilo, naj poizveduje o tej zadevi in v bodočem zasedanju stavi primerne predloge. Deželni odbor predlaga letos, naj se mu dovoli 1500 gld. v ta namen, da se bo stvar mogla natančneje preiskavati in sicer: koliko znašajo po gotovih občinah vknjiženi dolgovi itd.

Poslanec Karlon se je v jedni seji pri- toževal nad tem, da se kaznujejo ljudje, ki se pečajo z živinozdravilstvom.

Po postavi se sme namreč okužena živina ozdravljati le po izkušenih zdravnikih. S tem pa ni rečeno, da bi vsled drugih bolezni obolelo živino ne smeli neizkušeni zdravniki ozdravljati. Cesarski namestnik se prosi, naj potrebno vkrene, da se ne bodo neopravičene kazni nalagale ljudstvu.

V seji 22. marca se je vršila volitev vinarskega odseka. Ta odsek šteje 12 udov. Kakor druga leta, so tudi letos izvoljeni trije Slovenci gg. dr. Jurtela, dr. Rosina in Vošnjak. Zbornica je bila komaj sklepčna; oddalo se je samole 37 glasovnic. Sicer so v odseku sami srednje in spodnještajarski poslanci.

V tej seji se je razdelilo sporočilo deželnega odbora o prometu, dohodkih in stroških na štajarskih deželnih železnicah. Velik primanjkljaj sta imeli l. 1898 železnici Celje-Velenje in Poličane-Konjice.

V petek bo zadnja seja pred prazniki.

Narodno gospodarstvo.

Posojilnica v Makolah, poslala nam je računski sklep za dovršeno petnajsto upravno dobo. Iz tega spoznamo, da ima zadruška neomejeno poroštvo. Zadržnikov šteje posojilnica koncem leta 1898 že 1431. Recimo, da reprezentuje od teh vsak s svojim premoženjem povprečno 1000 gld., kar gotovo ni pretirano, ima posojilnica toraj reprezentance za 1431000 gld., toraj gotovo toliko, kakor marsikatera hranilnica. In vendar ne smejo sprejemati posojilnice, katere imajo dostikrat več varnosti, kakor bodisikatera koli mala hranilnica, pupilarnih hranilnih vlog, kar je gotovo velika krivica. Sicer pa bomo o tem še svoječasnno govorili.

Vlagatelj je imela ta posojilnica koncem leta 652 in hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi vred gld. 22841038, lepa svota, čez eden četrt milijona! Dolžnikov je ostalo 1301, kateri dolgujejo skupaj gld. 22812334. Kaj ko bi moral naš revni kmet iskati tako svoto posojil pri oderuhih in nam nasprotnih zavodih? Ali niso zares naše posojilnice pravi dar božji?

Čistega dobička je napravila posojilnica gld. 102878. Za dobrodelne namene je darovala posojilnica gld. 500 in sicer so dobili: južnoštajarski jubilejski zaklad 100 gld., dijaška kuhinja v Mariboru gld. 60, v Celju gld. 20, in v Ptujju gld. 29, katoliško podp. društvo v Celji gld. 25, ubogi solarji v Makolah gld. 30, domači ubožci in revni dijaki gld. 85, za cerkvene potrebe gld. 100, občini Jelovec za popraviljanje cest gld. 50 in za strel zoper točo 10 gld. Kje naj bi se dobil sicer denar za take namene, ako bi ne bilo naših dičnih denarnih zavodov?